

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شخصیت و

سیرة معصومین علیہم السلام

در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی

۶

شخصیت و سیرة

امام سجاد، امام باقر، امام صادق،

امام کاظم و امام رضا علیہم السلام

موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ -
شخصیت و سیره امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام رضا
(علیه‌السلام) / تهیه و تدوین موسسه فرهنگی قدر ولایت. - تهران: قدر
ولایت، ۱۳۸۳.

ج. - (شخصیت و سیره معصومین علیهم السلام در نگاه رهبر
معظم انقلاب اسلامی؛ [ج] ۶

ISBN: 964-7292-97-x (دوره) ریال: ۷۰۰۰

ISBN: 964-7292-95-3

چاپ پنجم ۱۳۹۶؛ ۷۰۰۰۰ ریال
فهرست‌نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.
کتابنامه به‌صورت زیرنویس.

۱. خامنه‌ای، علی، رهبر جمهوری اسلامی ایران، ۱۳۱۸ - -
نظریه درباره چهارده معصوم. الف. موسسه فرهنگی قدر ولایت. ب. عنوان.
ج. فروست.

ش ۱۶۹۲ / DSR
ش ۹ / ج ۶
۹۵۵ / ۰۸۴۴۰۹۲

۳۸۴۴۰-۸۳

کتابخانه ملی ایران

شخصیت و سیره معصومین علیهم‌السلام

(در نگاه رهبر معظم انقلاب اسلامی)

۶

شخصیت و سیره امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام کاظم و امام رضا علیهم‌السلام

تدوین و تنظیم: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

ناشر: موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت

نوبت چاپ: پنجم ۱۳۹۶ □ تیراژ: ۱۰۰۰ جلد □ حرفه‌چینی: ظریفیان

لیتوگرافی: سحر □ چاپ و صحافی: قدر ولایت (چاپ دیجیتال)

شابک: ۹۵-۵-۹۶۴-۷۲۹۲-۹۷۸-۹۶۴-۷۲۹۲-۹۷-۹-۹۶۴-۷۲۹۲-۹۶۴-۹۷۸

قیمت: ۷۰۰۰ تومان

دفتر توزیع و پخش: خیابان پاستور - خیابان ۱۲ فروردین جنوبی - کوچه خاقانی پلاک ۸

تلفن: ۶۶۴۶۹۱۵۸-۶۶۴۱۱۱۵۱-۶۶۴۹۷۰۲۰۵

نماینده‌گی‌های فعال در استانها و شهرستانها

اهواز، رسانه پیداری ۰۱۱۳۳۱۱۷۲۵-

ایل، مرکز فرهنگی سردار شهید حاج بهمن ۰۱۱۳۳۲۹۸۱۵۰ □ بندر لنگه، فروشگاه قدر ولایت ۰۷۱۲۲۲۲۲۵۹۶ □ بوشهر، کتابفروشی باران ۰۷۳۳۳۳۶۱۸-

تهران، چاپ و نشر بین الملل ۰۸۸۰۳۸۴۳ □ جهرم، انتشارات مصلی نژاد ۰۷۱۵۴۲۴۹۶۹۶-

شیراز، نمایندگانه قرآن و عبرت ۰۷۱۳۶۳۴۷۴۴ □ قم، بوستان کتاب ۰۲۵۲۷۴۲۱۵۵ □ قم، سوره مهر ۰۲۵۲۱۰۷۴ □ قم، بزم هدایت ۰۲۵۲۳۳۳۰۷۲۵-

عجب شیر آقای روده کار ۰۹۱۴۲۴۱۳۳۹ □ مرند، کانون فرهنگی شهید جان آقا ۰۹۱۴۲۴۱۳۳۹ □ یاسوج، کتابفروشی اندرید ۰۷۴۳۳۳۴۰۹-

نماینده‌گی‌های پاتوق کتاب (دفتر مرکزی) ۰۲۵۲۷۴۲۷۰۷-

نشانی پایگاه اینترنتی: www.ghadr110.ir نشانی پست الکترونیکی: info@ghadr110.ir

کلیه حقوق محفوظ و مخصوص ناشر است

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۷
زندگی سیاسی ائمه معصومین <small>علیهم السلام</small>	۹
مبارزه سیاسی در زندگی اهل بیت <small>علیهم السلام</small>	۱۲
ترسیم کلی مبارزه ائمه <small>علیهم السلام</small>	۱۷
خصوصیات دوره اول مبارزات ائمه <small>علیهم السلام</small>	۱۸
سه مسئولیت امام سجاد <small>علیهم السلام</small>	۲۷
خصوصیات دوره دوم مبارزات ائمه <small>علیهم السلام</small>	۴۵
دوره سوم مبارزات ائمه <small>علیهم السلام</small>	۵۰
نمودارهای مبارزه در زندگی ائمه <small>علیهم السلام</small>	۵۱
ادعای امامت و دعوت به آن.....	۵۱
برداشت خلفا از کارهای ائمه <small>علیهم السلام</small>	۵۲
اصرار خلفا بر انتساب ولایت به خود.....	۵۲
حمایت ائمه <small>علیهم السلام</small> از مبارزین.....	۵۵
زندانه‌ها و تبعیدها در زندگی ائمه <small>علیهم السلام</small>	۵۶
برخورد تند ائمه <small>علیهم السلام</small> با خلفا.....	۵۶
تندی و خشونت خلفا با ائمه <small>علیهم السلام</small>	۵۷
استراتژی ائمه <small>علیهم السلام</small> در طرح ادعاهای.....	۵۷
برداشت اصحاب ائمه <small>علیهم السلام</small> از خط مشی آنان.....	۵۹

- ۶۱ ..... علت بغض و خصومت خلفا با ائمه علیهم السلام
- ۶۲ ..... معارضة اصحاب ائمه با دستگاه خلافت
- ۶۳ ..... مسأله تقیه
- ۶۵ ..... تجدید انقلاب، مهمتر از ایجاد آن است
- ۶۵ ..... امام سجاد بر سر دوراهی
- ۶۷ ..... نقش امام سجاد علیه السلام
- ۷۵ ..... فعالیت آرام و زیر پرده امام سجاد علیه السلام
- ۷۶ ..... دوران امام باقر علیه السلام و شاخصه آن
- ۷۹ ..... وضعیت جامعه و مردم
- ۸۰ ..... موضعگیری خصمانه‌ی امام در برابر قدرتهای فکری و فرهنگی
- ۸۱ ..... آماده کردن مردم برای جهتگیری‌های انقلابی
- ۸۳ ..... چگونگی رابطه‌ی امام با شیعیان
- ۸۶ ..... عکس‌العمل شدید امام در برابر رژیم خلافت
- ۸۷ ..... ماجرای احضار امام باقر علیه السلام به شام
- ۹۳ ..... پرهیز از پیکار رویاروی با قدرت مسلط
- ۹۴ ..... شیوه‌های امیدبخش امام باقر علیه السلام
- ۹۶ ..... نوزده سال مبارزه امام باقر علیه السلام در راهی ناهموار
- ۹۷ ..... سفارش و نقشه‌ی امام باقر علیه السلام برای بعد از خود
- ۹۹ ..... وضعیت رژیم بنی‌امیه در آغاز امامت امام صادق علیه السلام
- ۱۰۲ ..... امامت؛ سرچشمه‌ی دو جریان حیاتبخش
- ۱۰۳ ..... مبارزه‌ی با تحریف
- ۱۰۴ ..... استراتژی کلی امام صادق علیه السلام

- ۱۰۵..... امام صادق علیه السلام؛ مظهر امید صادق
- ۱۰۶..... منظور از «قیام‌کننده» چیست؟
- ۱۰۷..... مظهر ایده آل امامت و تشیع
- ۱۰۹..... فراز و نشیب‌های دوره‌ی امام صادق علیه السلام
- ۱۱۰..... راز بسیاری از تحریف‌ها و ابهام‌ها
- ۱۱۲..... راه آشنایی با زندگی امام صادق علیه السلام
- ۱۱۲..... نمودارهای مهم و برجسته در زندگی امام صادق علیه السلام
- ۱۱۳..... ۱- تبیین و تبلیغ مسأله‌ی امامت
- ۱۱۳..... مفهوم امامت در فرهنگ اسلام و مکتب تشیع
- ۱۱۸..... دعوت امام صادق علیه السلام به امامت
- ۱۲۰..... منظره‌ی شگفت‌آور از پیام امام در عرفات
- ۱۲۲..... شبکه‌ی گسترده‌ی تبلیغاتی
- ۱۲۵..... مجادلات کلامی و ادبی، نمایشگر نقطه نظرات امام صادق علیه السلام
- ۱۳۰..... نامه‌ی محمدبن عبدالله حسینی به منصور
- ۱۳۱..... ۲- تبیین احکام به شیوه‌ی خاص شیعی و تفسیر
- ۱۳۱..... قرآن به روال بینش اهل بیت
- ۱۳۴..... دو جریان کلی در فقه و حدیث و تفسیر
- ..... تهدیدها و فشارهای نامحدود نسبت به فعالیتهای آموزشی و فقهی امام
- ۱۳۵.....
- ۱۳۸..... ۳- وجود تشکیلات پنهانی سیاسی - ایدئولوژیک
- ۱۴۰..... منظور از تشکیلات پنهان چیست؟
- ۱۴۲..... استراتژی امام حسن برای پذیرش صلح

- ۱۴۳ ..... نخستین سنگ بنای تشکیلات شیعه و سازماندهی مخفی
- ۱۴۵ ..... جهاد مستمر حضرت امام موسی بن جعفر علیه السلام
- ۱۴۶ ..... خط جهاد مستمر، ارتباط حوادث گوناگون با یکدیگر
- بزرگترین هُسر امام علی بن موسی الرضا علیه السلام در نبرد پنهان
- ۱۵۱ ..... سیاسی
- ۱۵۵ ..... تجربه نبرد پنهان سیاسی
- ۱۵۶ ..... اهداف عمده مأمون از دعوت امام به خراسان
- ۱۶۰ ..... سیاستها و تدابیر امام رضا علیه السلام در برابر نقشه مأمون
- ۱۶۷ ..... نتیجه تدابیر امام

پیشگفتار

حضرات معصومین، راهنمایان بشریت و بویژه ایمان‌آوردندگان بسوی صراط مستقیم هدایت هستند. آنچه خیرات و برکات در عالم وجود است، از وجود و تلاش و مجاهدت آن بزرگواران حاصل شده است.

در میان اهل بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام، برخی از امامان، کمتر مورد شناخت و آگاهی عموم قرار گرفته‌اند. سیاستهای حاکم بر جهان اسلام - چه در زمان حیات آن بزرگواران و چه پس از شهادتشان - نگذاشته است درخشندگیها و تلاشها و جهت‌گیریهای آن عزیزان معصوم، در میان مسلمانان و حتی شیعیان بخوبی و عمیق شناخته شود.

آنچه این حضرات معصومین علیهم‌السلام - امام سجاد، امام باقر، امام صادق، امام کاظم و امام رضا - انجام داده‌اند هریک از ائمه از جمله امام علی و امام حسین علیهم‌السلام هم اگر در آن موقعیت قرار می‌گرفتند، همانگونه عمل می‌کردند، چنانچه هرکدام از این حضرات هم اگر در شرایط دوران امام علی علیه‌السلام یا دوره امام حسین علیه‌السلام قرار می‌گرفتند. همانگونه اقدام می‌کردند که آنان عمل کردند.

در هر حال، بررسی تاریخ و شرایط زمانی و عملکرد این ائمه اطهار علیهم‌السلام و شناخت شخصیت و سیره آنان در برابر شرایط مختلف بسیار اهمیت دارد. هم وظیفه مسلمانان و شیعیان است که امامان خود را بشناسند و گرد و غبار شیطنتهای ائمه کفر و ظلمه را از عملکرد

درخشان آن بزادیند، و هم وظیفه درس‌آموزی و بکارگیری سیره آنان در شرایط همسان، ایجاب می‌کند که با شخصیت و سیره آنان، بطور عمیق و جدی و روشن، آشنا شد.

آنچه از رهبر معظم انقلاب اسلامی در این زمینه گردآوری و تنظیم شده است، اگرچه، چندان حجیم نیست، اما بسیار عمیق، پژوهشی، روشن و دارای نکات بدیع و جدید است. دقت عمیق در جریانها و وقایع زمان ائمه علیهم السلام و ادراک دقیق عملکرد و حرکت و موضع‌گیریهای اهل بیت علیهم السلام، از ویژگیهای این مجموعه از بیانات رهبر معظم انقلاب اسلامی است. شاید بتوان ادعا کرد که کمتر گفتاری، در این موجزی و در عین حال کمال و دقت و استنباطهای قوی، دیده شده است.

تنها نگاهی به عناوین بخشهای مختلف گفتار رهبری در خصوص پنج تن از اهل بیت علیهم السلام، نشان از عمق مطالب و دقت در رویدادها و استنباط از آنها دارد. این مجموعه بویژه برای جوانان که شاید شناخت کمتری از تاریخ صدر اسلام و جریانهای مسلط بر امت اسلام و تلاشها و جهتگیریهای ائمه علیهم السلام دارند، مفیدتر و ضروری‌تر است.

در حکومت و نظام اسلامی که بر پایه ولایت شکل گرفته و هدایت شده است، شناخت عمیق تاریخ اسلام و شخصیت و سیره ائمه علیهم السلام از ضروریات مهم است که نباید از آن غفلت کرد. این مجموعه می‌تواند نگاه صحیحی در این خصوص ایجاد کرده و سرفصلها و رئوس بررسی و مطالعه بیشتر را مشخص و ارائه نماید. امیدواریم با عمل به سیره و اهتمام به اجرای مواظب اهل بیت علیهم السلام، مایه رضایت و زینت برای آنان شویم.

موسسه فرهنگی هنری قدر ولایت